

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE nr 13/1977-78
med anledning av ltm Jan-Erik Lindfors m.fl.
hemställningsmotion angående åtgärder för
ekonomiskt stöd till varutransporterna mel-
lan Åland och riket.

Landstinget har över ovannämnda hemställningsmotion inbegärt finansutskottets yttrande.

Utskottet, som i ärendet hört lantrådet Alarik Häggblom, chefen för näringsavdelningen Tor Mattsson, riksdagsmannen Gunnar Häggblom, VD i Vikinglinjen Karl Johan Hagman, VD i Transmar Kjell Clemes och åkeriägaren Håkan Roberts, får anföra följande.

I hemställningsmotionen redogörs i stort för kostnadssituationen beträffande varutransporterna mellan Åland och riket samt refereras till ett betänkande som i ärendet utarbetats av en av handels- och industriministeriet tillsatt arbetsgrupp med representanter även från Åland.

Ifråga om kostnadssidan kan nämnas - förutom de i motionen angivna sifferuppgifterna - att kostnadsnivån för en varutransport mellan Åland och riket jämfört med motsvarande landtransport beräknats vara 60-70 procent högre. En betydande del därav hänför sig till kostnader orsakade av väntetiden, trafikarrangemang etc. Utskottet vill i sammanhanget poängtera, att utskottet bedömt de av färjbolagen och transportfirmorna tillämpade taxorna basera sig på skäliga beräkningsgrunder. Enligt den nämnda arbetsgruppens utredningar uppgår de årliga tilläggskostnaderna - beroende på beräkningsgrunden - till belopp från 3,1 till 5,7 miljoner mark. Det är självklart att dylika summor innebär en stor belastning för konsumenter och näringsliv på Åland.

I sina avslutandesynpunkter har arbetsgruppen vidare konstaterat, att varutransportkostnaderna mellan Åland och riket stigit betydligt fortare än landets övriga transportavgifter och att transportkostnaderna med hänvisning till självstyrelselagen borde sänkas till en skälig nivå genom beviljande av transportstöd.

I utredningens också vissa riktlinjer för hur ett sådant transportstöd skulle kunna utformas och förverkligas för att utjämna kostnadsskillnaderna. Förslagen har avsett att vidare bearbetas inom handels- och industriministeriet men trots upprepade kontakter från landskapsstyrelsen har några

konkreta resultat ännu inte nåtts. Nämnas kan att i utlåtande över betänkandet och där framlagda förslag har de hörda myndigheterna och organen, förutom finansministeriet, från olika utgångspunkter ställt sig i huvudsak positiva.

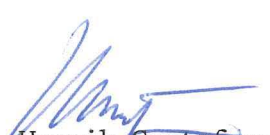
Utskottet är medvetet om svårigheterna att lösa problematiken med att få fasta och säkra beräkningsgrunder och -system för ett transportstöd som även framdeles är hållbart. Landskapsstyrelsen har för sin del i utlåtande till handels- och industriministeriet föreslagit en försöksperiod om två år. Utskottet omfattar för sin del tanken på ett allmänt stöd, som inte kopplas till andra transportstödsformer, och förutsätter därvid att man kan komma fram till fördelningsgrunder som ger rättvist resultat. Särskilt bör betonas att ett transportstöd av nu föreslagen typ bör utformas så, att det kommer konsumenterna tillgodo. Ur den synpunkten är det möjligen motiverat att landskapsstyrelsen i detalj ytterligare skulle utarbeta tillämpningsnormer eller direktiv för förfarandet. Av betydelse är också att, redan i ett tidigt skede, såväl konsumenter som transportföretag och färjbolag ges tillfälle att uttala sig^{om} eller medverka i uppläggningsen. De föreliggande frågorna borde också lösas inom en mycket snar framtid. Det vore enligt utskottets uppfattning naturligt att stödverksamheten anförtros landskapsmyndigheterna och att erforderliga anslag skulle erläggas genom landskapets ordinarie årsstat. Statsmaktens intressen i denna fråga kunde därvid tillgodoses genom att dess prisövervakande och -kontrollerande organ ges insyn och fortlöpande information.

Med hänvisning till det ovan anförda får utskottet vördsamt föreslå att Landstinget hemställer hos landskapsstyrelsen om fortsatta åtgärder för att tillförsäkra varutransporterna mellan riket och Åland berättigade stödåtgärder.

Mariehamn den 27 februari 1978.

På finansutskottets vägnar:

Knut Mattsson
ordförande

Henrik Gustafsson
sekreterare.

Närvarande i utskottet: ordföranden Mattsson, viceordföranden Wiklöf samt ledamöterna Rodmar Söderlund, Olof Jansson och Torvald Söderlund.